

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar.
Buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaald.
Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan
of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 11 MEI

De Kamer.

De grrroote redetwist in de Kamer over het school-enkwest is gisteren in de Kamer geëindigd te midden der algemeene onverschilligheid.

Janson te Luik.

Citoyen Janson heeft te Luik, op verzoek van verscheidene liberalen eene conferencie gegeven en er, naar men verzekert, den grootsten bijval gehad.

Citoyen Janson sprak over de uitbreiding van het stemrecht, waarvan, zoo als men weet, de heer Frère en zijne doktrinaire vrienden niet willen weten.

De bijval van den spreker was zoo groot dat, naar men verzekert, de progressieven van Luik hem eene kandidatuur hebben aangeboden voor de aanstaande kiezing, welke hij nogtans niet aangenomen heeft.

Alzoo zou Luik, de stad van den heer Frère, zelve naar het radikalisme overloopen. Weldra zullen de republikeinsche socialisten de meerderheid zijn in de liberale partij.

De partij van den heer Frère mag zich dus gereed maken om voor goed het bewind neer te leggen. Zoolwat de zegpraal der liberalen als die der katholieken moet haren val veroorzaken.

De bewaarde partij daarentegen is, sterk door hare eensgezindheid, bestemd om eene staatspartij te blijven in wier handen alleen het gezag bestendig en duurzaam kan zijn.

Weeral een.

Eene droevige en aandoenlijke plechtigheid heeft zondag te Harelbeke plaats gehad. Op bevel van het ministerie en van zijnen handlangers, procureur Heyvaert, moesten de Zusters het klooster verlaten dat zij bewoonden, krachtens eene fondatie, acht eeuwen lang en zelfs onder het Fransche schrikbewind geëerbiedigd.

Onder eenen grooten volkstroom heeft de geestelijkheid het H. Sakrament uit de kapel van het klooster naar de kerk overgebracht. Dergelijke tooneelen zijn niet geschikt om het ministerie en zijne handlangers bemind te maken bij de godsdienstige vlaamsche bevolking.

Een artikel van de *Maas* van 25 april 1881, verbruiken in den *Demer* van 30 april 1881, gebruikte om zeker gedrag van M. den Gouverneur e bestempelen een fransch woord: « *caoudise*; » Wij zullen dat vrij vertalen en toepassen aan de historie der depositie van M. den gouverneur, gevolgd van de vernietiging van het besluit der Deputatie en wij noemen dat:

PLATBROEKERIJ.

Men schrijft uit Hasselt, 9 mei:

Gedurende het onweer van maandag avond zijn er te Kermp, aan de statie in eenen stal drie koeien en een varken door den bliksem doodgeslagen.

Ter gelegenheid der kermis te St-Truiden, zal een **Festival** plaats hebben op Zondag, 3 september 1882.

Wij vernemen dat de inrichtingscommissie haar programma heeft opgemaakt en dat de uitnodigingsbrieven reeds verzonden zijn.

Alles doet voorzien dat vele societeten aan deze uitnodiging zullen beantwoorden want, behalve dat er aan elke eene herinneringsmedalie in verguld zilver zal geschonken worden, zullen nog de acht volgende premien bij verlotting te winnen zijn:

Eerste Premie: 250 fr.
Tweede „ 150 „
Derde „ 100 „

en vijf van 50 franken.

Om 8 ure 's avonds zal er in het lokaal van het Casino een Groot Bal gegeven worden waarop al de maatschappijen welke het feest van den dag met hunne tegenwoordigheid zullen optuisteren, uitgenoodigd zijn.

Bedevaart naar Scherpenheuvel

De jaarlijkse bedevaart der genootschappen van S' Vincentius à Paulo naar O. L. V. van Scherpenheuvel, zal plaats hebben maandag 15 mei.

De personen die er verlangen deel aan te nemen kunnen zich kaarten bezorgen op het bureau van den *Postrijder*, groote markt te Tongeren, tot vrijdag 12 mei om 7 ure 's avonds: geene kaarten zullen later te bekomen zijn.

De prijs der kaarten heen en weer is bepaald fr. 2,50.

Het vertrek zal plaats hebben uit Tongeren met den eersten trein om 7 u. 10 m. 's morgens.

De bedevaart der dames naar Scherpenheuvel plaats hebben woensdag 24 mei.
Zij zullen de voorwaarden in een volgend mer mededeelen.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de **Mai** est en vente chez M. COLLEGE, libraire, Grand Place à Tongres. Prix 25 cent.
Abonnement du 1er mai à fin decembre, 2 fr. Envoi franco.

Bijeenroepings brieven der kiezers voor de provinciale kiezingen, bij M. COLLEGE, Groote Markt 57, te Tongeren.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 186 koeien, 44 kalveren, 20 schapen, 67 vette varkens en 1427 magere varkens.

Zaak VAUGHAN.

De brusselse correspondent van een dagblad van Namen deelt eenige wetenswaardige inlichtingen mede over de zaak Peltzer. Het onderzoek, door M. Willemaers in Frankrijk gedaan, zegt die correspondent, heeft de beschuldigingen, die op de gebroeders Peltzer wegen, nog aanzienlijk verzwaaard.

M. Willemaers is te Roubaix stil gebleven om te kunnen overgaan tot de ondervraging van eenen genaamden Coninckx, oud behdiende van M. Duquesnoy, te Buenos Ayres. Die Coninckx is een braaf man, welke uit hooftde van zijnen zwakken gezondheidsstand de reis naar Brussel niet heeft kunnen ondernemen. Hij bevond zich in de *barraca* van M. Duquesnoy, toen Leon Peltzer den diefstal pleegde van 80,000 fr. (duizend oncen goud), en deze laatste verplicht was uit Buenos Ayres te vluchten.

Leon verliet La Plata in *gaucho* verkleed. Hij had een kostuum van inboorling geleend aan M. Narisse O..., van Verviers, welke het als zeldzaamheid aangekocht had, onder voorwendsel het voor de grap aan te doen.

Te Parijs heeft de heer Willemaers zich aangeboden bij de heeren Malmann en C°, in het faubourg Poissonniere. Het is een der machtigste exploitatieuizen van Buenos Ayres: de bureelen er van zijn gevestigd in de calle (straat) Rivadavia n° 158.

De heeren Malmann en C° zijn een der slachtoffers van de aftroggelarijen van Leon Peltzer. Hunne verklaringen, gevoegd bij die van Coninckx, zijn voor het gerecht van het grootste belang voor wat die eerste misdad betreft.

De procureur des konings van Brabant heeft zich insgelijks in betrekking gesteld met den heer Otto Bemberg, woonachtig in de Rue Grange Bateliere te Parijs, consul van Duitschland en hoofd van het belangrijk huis Bemberg en C° alla Rivadavia, 191, te Buenos Ayres.

Men weet dat Armand Peltzer de vertegenwoordiger was van die handelaren.

Uit de inlichtingen bij den heer Bemberg ingewonnen, blijkt dat de medeplichtigen van Vaughan slechts eene fractie van commissie ontvingen op de bevelen van aankoop van voortbrengsels van La Plata. Daar Armand het vertrouwen der europesche invoorders niet bezat, kreeg hij bitter weinig bevelen van aankoop. Zijne winsten waren dan ook zeer gering. In de laatste tijden had hij eene aanzienlijke zaak in wol voor Hamburg voorgesteld. De heer Bemberg weigerde, daar hij er een bedrogmiddel in zag: de gebeurtenissen kwamen later zijn vermoeden bevestigen: de voorgestelde operatie zou met een verlies gestolen hebben van 150,000 frank.

BINNENLAND

Te Lanaken heeft men, in den grooten eigendom van M. J. R. ijzer-erst gevonden, die van zeer goede hoedanigheid schijnt te wezen. Men heeft op verschillende plaatsen opzoekingen gedaan en belangrijke lagen ontdekt.

De internationale express-trein die ten 8 ure 's avonds van Parijs naar Keulen vertrekt, is maandag aan den uitgang der statie van Verviers van de rails gelopen. Drij rijtuigen, waarin 39 reizigers zaten werden ongewoopen. De reizigers zijn er met ladders moeten uitkomen. Er hebben geene persoonlijke ongelukken plaats gehad. De schade aan het materieel is zeer aanzienlijk.

Men schrijft uit Brussel, 9 april: Gedurende de maand april zijn 6216 brieven en 844 telegrammen, ten gevolge van gebrekkig adres niet kunnen besteld worden. Daarvan heeft men 4254 brieven en 586 telegrammen aan de verzenders of naar hunne bestemming kunnen verzenden, na gedane opzoekingen. De overige 1962 brieven en 148 telegrammen, zijn in de scheurmand geworpen.

Een behendige gauwdeef heeft in eenen omnibus te Brussel, gedurende den overtocht van St-Gudula-plein naar het centraal punt, de portemonnaies van eene dame ontvreemd, die een bankbiljet van 500 fr. bevatte.

AARDIG MISVERSTAAN. — Eenige weken geleden was het bij eenen groote te Brussel avondfeest, waar een baron op was die niet goed hoort. Een der feestgenooten sprak hem hoe het met zijne vrouw was: « Ach! » vroeg de baron, niet goed; alle middels gebruik ik om deze plaag van mijnen

ring te schudden, maar ik word wel gewaar dat ik er geheel mijn leven zal mee gefopt blijven!!! » (Hij had verstaan dat men hem gevraagd had hoe het met zijne doofheid was.) (Tableau!!!)

BUITENLAND

Frankrijk.

Zaterdag waren er te Marseille 1050 passagiers in bestemming voor het H. Land aangekomen. De bedevaarders waren in de kerk van *Notre dame-de-la-Garde* bijeengekomen waar 55 hulp altaren waren opgericht ten einde aan de vreemde priesters toe te laten het H. Misoffer op te dragen. Na de Mis zijn de reizigers aan boord gegaan van twee stoombooten. Zij zullen den 9^{en} mei te Jaffa en den 10^{en} te Jeruzalem aankomen.

Volgens berichten te Hong Kong uit Cochinchina ontvangen, hebben de Franschen de stad Hanoi ingenomen na een bombardement dat twee uren geduurd heeft.

60,000 SLACHTOFFERS VAN EEN DIEF.

Het parket van Parijs is bezig met eene zaak te onderzoeken, welke de liefhebbers van loterijen veel zal doen nadenken. Eene schuttersmaatschappij van Tour-du-Pin had, over eenigen tijd, zekeren Van, bestuurder van loterijen te Parijs, gelast met het maken en verkoopen van 60,000 loten.

Van, die eene groote drukkerij bezat, zag in zijne overeenkomst met die maatschappij een middel om een aardig sommetje te winnen: hij liet namelijk bij de 60,000 bestelde loten er nog evenveel voor zich maken, stelde er een valse zegel der maatschappij op en verkocht die ten zijnen voordele.

De bestuurders der maatschappij kwamen echter de zaak te weten en klagden Van bij het gerecht aan. De aftroggelars werden aangehouden en naar de gevangenis gebracht.

Uit het onderzoek blijkt, dat Van nog andere feiten ten zijnen laste heeft, doch dit alles zal zijn 60,000 slachtoffers niet schadeloos stellen.

Engeland.

MOORD OP LORD CAVENDISH EN M. BURKE.

De Engelsche dagbladen deelen nog de volgende bijzonderheden mee over den moord, zaterdag avond te DUBLIN gepleegd op lord Cavendish en M. Burke.

Lord Cavendish en M. Burke hadden zaterdag namiddag verscheidene uren gewerkt in het kasteel van den onderkoning. Een weinig na zeven ure, gingen beiden de lucht scheppen in het Phoenix Park. Beiden waren ongewapend: zij dachten dat zij niets te vrezen hadden, en dat geen het minste gevaar meer bestond, nu het kabinet besloten had eene politiek van verzoening in Ierland te volgen.

Eensklaps werden zij aangerand door vier mannen met dolken en messen gewapend. Het was toen nog dag, doch er waren geen wandelaars langs den kant waar lord Cavendish en Thomas Burke zich bevonden. Die omstandigheid legt uit hoe de misdad zoo gemakkelijk is kunnen gepleegd worden. De worsteling die tusschen de twee vertegenwoordigers van het gouvernement en de moordenaars heeft plaats gehad heeft geene getuigen. Niemand zelf wist dat Lord Cavendish zich in het park bevond.

Allen een knaap, die vogelnesten zocht, heeft kunnen zeggen dat hij op ongeveer zes honderd stappen afstand van de plaats waar hij zich op bevond verscheidene mannen gezien die vochten, doch hij heeft er niet veel acht op gegeven. Hij heeft twee drie mannen zien neerstorten, terwijl de vier anderen in eenen rijtuig sprongen dat op hen wachtte en dat daarop aanstonds wegreed in de richting van den buiten. Terwijl het rijtuig stilstond gedurende de worsteling was de koetsier op den bok blijven zitten.

De knaap was te ver verwijderd van de plaats der misdad, om het signalement der moordenaars te kunnen opgeven, of zelfs om juist te kunnen zeggen of er meer of minder dan vier mannen waren.

Eenige oogenvlikken te voren was de nieuwe onderkoning, lord Spencer, vergezeld van zijnen geheimschrijver, en van een aide-de-camp, te peerd voorbij de plaats gereden. Lord Spencer herinnert zich op eenigen afstand verscheidene mannen gezien te hebben die aan het vechten waren, doch hij gaf er geen acht op.

Twee velocipedisten, die in het park reden, hadden ook de worsteling bemerkt, doch gaven er ook geen acht op. Zij reden voort doch wanneer zij later weer voorbij de plaats kwamen, zagen zij de twee lichamen liggen, op een tiental stappen van elkander, elk in een plas bloed.

De twee velocipedisten verwittigden het personeel van het politiebureau aan den ingang van het park.

De agenten begaven zich naar de aangewezen plaats, en brachten de twee lichamen naar het hospitaal-Stevens. Men heeft bevonden dat M. Burke in de borst, in de richting van het hart, verscheidene steken bekomen had, toegebracht bij middel van een snijdend werktuig. De hals was

bijna op gansch zijne lengte doorkerfd. Zijne kleeren waren verscheurd en zijne handen verwond. Het is duidelijk dat hij zich krachtdadig verweerd heeft. De rechterarm van lord Cavendish was gebroken: de Staatssekreteraris had verscheidene wonden in de borst bekomen.

Terwijl de lijken werden weggebracht, schoolden de wandelaars in het Park te zamen. Allen drukten hunne verwondering uit, dat zij geen den minsten kreet, niet het minste gerucht gehoord hebben, dat hun het schrikkelijk drama had kunnen doen vermelden.

Lord Cavendish en zijn ondersekreteraris waren ineen rijtuig naar het park gereden: hier gekomen waren zij uitgestapt en hadden hunne wandeling te voet voortgezet. Toen men de twee slachtoffers vond was lord Cavendish reeds dood: M. Burke ademde nog, doch weldra gaf hij ook den geest, zonder de minste inlichting over zijne moordenaars te hebben kunnen geven.

Zo dra de lijken in 't hospitaal Stevens gebracht waren, werden zij door den coroner onderzocht. Lord Cavendish droeg geen spoor van geweld, noch aan het aangezicht nog aan het hoofd, zijne kleeren echter waren bekleet met bloed, voortkomende uit eene breede wonde vier duim diep, die de lever had getroffen en eenen bijna oogen blikkelijken dood had veroorzaakt.

Het aangezicht van lord Cavendish vertoonde de grootste kalmte terwijl de oogen van M. Burke die opengebleven waren, bewezen dat het slachtoffer afgrijselijke pijnen had onderstaan. M. Burke had den mond vol bloed, het hart was doorboord en de stradater doorsneden. De twee slachtoffers hadden wonden bekomen aan de handen: men besluit daarom, dat zij wanhopige pogingen hadden aangewend, om de moordenaars hunne wapens te ontrukken.

De politie doet leverige opzoekingen om de misdadgers te ontdekken. Men zoekt twee mannen op, die zich 's morgens op den doortocht van lord Cavendish bevonden, en wier houding verdacht schenen: men zoekt ook den koetsier op van het rijtuig, waarmee de moordenaars geslucht zijn.

Alles doet gelooven, dat de moordenaars lord Cavendish persoonlijk zochten te treffen en niet M. Burke. Deze is inderdaad bestendige opperstaatssekreteraris, en men zou reeds sedert lang de gelegenheid gehad hebben hem te vermoorden, indien men hem van kant had willen maken.

M. Thomas Burke was 53 jaren oud, hij was onderstaatssekreteraris voor Ierland sedert 1868. Het was een uitmuntend taalkundige. Zijn vader woonde te Brugge, en hij zelf heeft zijne studien gedaan in België en in Duitschland.

Latere tjdingen.

De heer Gladstone heeft niet lang het ambt van lord Cavendish onbezeten gelaten: gister reeds is als nieuwe minister voor Ierland benoemd, de heer Trevelyan, lid van het Lagerhuis, die den post heeft aangenomen. De heer Trevelyan is steeds een gematigd man geweest, ongenegen tot dwang en men verhoopt nog dat geene wraakneming door hem zal uitgevoerd worden op een gansch volk dat onschuldig is aan de misdad van enkelen.

De nieuwe betingingswetten die de heer Gladstone zal voorstellen, betreffen hoofdzakelijk de onbevoegdheid van den Ierschen jury in zake van agrarische misdaden en de gezamenlijke verantwoordelijkheid der stad of dorp waar de misdad gepleegd werd. Onmiddellijk na de misdad is begaan, zal eene zware schatting aan de bewoners opgelegd worden.

In een schrijven aan den Onderkoning van India, die den premier eenen telegram van deelneming nopens den moord gezonden had, zegt de eerste minister, dat die misdad oogenshijnlijk geen ander doel heeft dan den haat tusschen Engeland en Ierland aan te vuren om alle verstandhouding tusschen de twee landen onmogelijk te maken.

De lord-maire van Londen heeft eene vraag tot toelating bekomen, om in het stadhuis eene monsterverteening te beleggen. Men zou er eene petitie opstellen aan de Koningin, deze verzoekende de Kamer te ontbinden, om het land in de mogelijkheid te stellen eene nieuwe meerderheid te benoemen, die krachtdadige maatregelen zou weten te nemen tot onderdrukken van de misdaden in Ierland.

Betreffende den moord en de moordenaars zijn de tjdningen schaarsch. Een telegram uit DUBLIN, gedagtekend van gister luist echter als volgt:

« Gister avond is te Maynooth, dicht bij DUBLIN, een persoon aangehouden die verdacht wordt van medeplichtigheid aan de misdad in Phoenix park.

« Hij heet Charles Moore en zal heden hier overgebracht en door het gerecht onderhoord worden.

« Zijn uiterlijk komt overeen met het signalement van een der moordenaars. Deze persoon heeft verklaard vrijdijg uit Amerika aangekomen te zijn. »

Mevrouw Gladstone heeft de weduwe van lord Cavendish, die hare nicht is, bezocht. Het lijken van den overledene zal naar Engeland gebracht worden en ter aarde besteld in den familiekerk der Cavendish, te Chatsworth, waar lord Devonshire, vader van den doode woont.